No. 1980 Zaterdag 24 December 1921. 38ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSHCE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Brionplein Overzijde.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Eere zij God in den hooge, en op aarde vrede bij menschen van goeden wil

De herders geraakten in reine verrukking bij het hooren van dezen blijden jubelzang, op hemelsche melodie gezongen door het licht stralend engelenkoor.

Een gave des Hemels is de vrede op aarde.

Door Christus, de Verlosser der wereld, uit den hooge ons gebracht.

God is mensch geworden! De Hemel opent zich. De glorie des Heeren straalt over de aarde; engelen dalen neder en brengen de blijde boodschap van vrede en geluk, dat voor geheel het volk zijn zal.

Geluk en vrede: Ongekende weelde voor zondige menschenkinderen in dit aardsche tranendal.

Christus is geboren om den mensch te verlossen van zijn zonde en hem daardoor het verloren paradijs terug te schenken, hem weer op te heffen uit den staat van zonde en vervloeking tot den staat van genade en zegening.

Gods liefde is ons verschenen in zoete beminnelijkheid.

Het Kindje in de kribbe, omstraald door hemelsche glansen, begroet door een engelenkoor, is de Vorst des Vredes, bron van alle geluk.

„Eere zij God in den hooge."

Geen vrede op aarde dan na eere gebracht te hebben aan God,

God is de bron van alle goed.

Wend men zich af van God, dan keert men zich tot het kwaad, en dan is het uit met alle geluk, dan is iedere vrede onmogelijk, omdat hij zijn steunpunt verliest.

Gods Zoon is mensch geworden om den wil te volbrengen van Zijn Vader, Die in den Hemelen is. Gods Zoon is geboren uit de Maagd Maria om ons te leeren, hoe ook wij eere kunnen geven aan God door in alles Zijn Heiligen Wil te volbrengen.

Zoo ook wij niets anders wenschen dan als schepsel onzen Schepper te erkennen, te dienen, te gehoorzamen, te eeren en daardoor Hem onze dankbare liefde te bewijzen, zullen wij zijn: Menschen van goeden wil.

En dan is ook ons de vrede en het geluk.

God te dienen is waarlijk heerschen, dat is het geluk des vredes genieten.

Heerschen over onze kwade driften, heerschen over de slechte gelegenheden en het gevaar van zonde.

Als vrije kinderen Gods zullen wij vreedzaam wandelen in Gods liefde, zonen des lichts stralen van heerlijkheid, eer geven aan God, zelf in vreugde leven, en geluk verspreiden rondom ons.

Moge Jesus, de Verlosser der Wereld, voor allen geboren zijn, mogen allen het licht zien, dat voor ons is opgegaan, den Vader erkennen, Die in den Hemelen is en Dien Hij gezonden heeft, Jesus Christus, Zijn Zoon, onzen Verlosser en Zaligmaker.

Koloniale Raad.

Vervolg en slot.

Het tweekamerstelsel.

De voorstanders hiervan vestigden er de aandacht op, dat over het hoofd wordt gezien het zoowat overal bestaand stelsel van parlement met twee kamers, die elkander controleeren. Waar men slechts één lichaam wil invoeren dat als begrootingswetgever fungeert, moet bij het toekennen van recht om te kiezen en om te worden gekozen zeer zeker rekening worden gehouden met de bronnen, waaruit de middelen komen. Het is te verkiezen in navolging van zoowat alle andere landen ter wereld, het wetgevend lichaam te vormen met twee kamers of afdeelingen, waarvan een bestaande uit 15 of zelfs 22 leden, gekozen door een vrij uitgebreid aantal kiezers, met liberale bepalingen aangaande de verkiesbaarheid der leden, en de andere uit 7 en 13 leden, gekozen door een beperkt aantal kiezers, terwijl, voor de verkiesbaarheid dan de eischen binnen bepaalde grenzen zullen moeten worden gebracht. Vermoedelijk is dit het eenigste systeem om tot een oplossing te komen, die den belastinbetaler een verstandig beheer van zijn bijdragen in de middelen der Kolonie waarborgt.

Bij verandering van het tegenwoordig stelsel mogen de belangen van de diverse groepeeringen in de Kolonie niet uit het oog worden verloren, doch moet er naar gestreefd worden, evenals bij het tegenwoordig stelsel, het evenwicht te behouden tusschen de diverse belangen.

Uiteraard moet dan ook voorloopig het idée van algemeen kiesrecht zelfs vermomd, worden geëcarteerd; het zal eerst dan ingevoerd kunnen worden, als naast het verleenen van gelijke rechten de oplegging van gelijke verplichtingen kan bestaan, als dus gelijke kiezers gelijke lasten dragen.

De moeilijkheden om afgevaardigden van de andere eilanden over te krijgen en de daaraan verbonden lasten zijn zoo groot, dat, naar het wil voorkomen, daarvan geheel moet worden afgezien. Elk eiland zal voor zich een raad moeten hebben, die tot taak heeft de inkomsten en uitgaven te regelen onder verplichting om voor een sluitende begrooting te zorgen, al moeten, zooals boven is betoogd om er toe te komen, door het Rijk bepaalde uitgaven voor zijn rekening worden, genomen.

De uitgaven, die niet vatbaar zijn om gesplist en op rekening van een der eilanden afzonderlijk geboekt te worden, zullen dan over de verschillende eilanden moeten worden omgeslagen naar gelang van de belangrijkheid van elk eiland.

Het is mogelijk dat voor de eilanden, waar de kiezerscategorieën niet of minder geprononceerd zijn, men misschien volstaan kan met een lichaam met slecht één afdeeling; voor Aruba en Bonaire moet het wetgevend lichaam bestaan uit twee afdeelingen, waarvan een met zegge 7 en de andere met zegge 5 leden.

Reorganisatie van den Raad op den bestaanden grondslag.

Het is uiterst moeilijk om dadelijk te zeggen of het tegenwoordig systeem behouden dient te worden dan wel of het moet worden veranderd en plaats maken moet voor een geheel ander.

Het Bestuur van de Kolonie, zooals het thans is, zou wel voldoen aan de te stellen eischen en er zou veel tot stand gebracht kunnen worden, indien de Raad meer zeggenschap had. Het is te betreuren, dat in het Moederland dikwijls geen rekening wordt gehouden met de adviezen van den Raad, die zeker en wel degelijk de belangen van de Kolonie zal en kan behartigen.

Wel kan er voor gezorgd worden bij het aftreden van een lid, dit niet herkiesbaar of benoembaar te stellen, om zoodoende nieuwe ideeën en nieuwe krachten in den Raad te krijgen. Door het lang lid blijven en zijne plannen steeds te zien dwarsboomen, gaat de ambitie er uit.

Als toelichting van het bovenstaande werd erop gewezen, dat er twijfel bestaat, of bij de algemeene bevolking en vooral bij de meergegoeden, het verlangen naar kiesrecht werkelijk zoo groot is als men allicht meenen zou. Het verlangen naar *financieele decentralisatie* is vrij algemeen en velen zijn van gevoelen, dat zulks niet zonder gekozen vertegenwoordigend lichaam kan worden bereikt.

Aan deze opvatting is bij ontevredenheid over regeeringsmaatregelen (hetgeen veelal aan de Hooge Regeering moeten worden geweten) de wensch naar kiesrecht meermalen toe te schrijven. Waar dus kiesrecht met financieele decentralisatie wordt verward en voorgesteld alsof deze beide begrippen niet van elkaar te scheiden zijn, ijveren verschillenden voor kiesrecht, terwijl zij een verder liggend doel nastreven en door verandering van het tegenwoordig systeem tot financieele decentralisatie en geldelijke onafhankelijkheid van het Moederland willen geraken.

Ten slotte spreekt de Raad den wensh uit, dat als de Regeering uit de verschillende stelsels een keuze doet en een ontwerp samenstelt, de Raad vóór het vaststellen of openbaarmaken van zoodanig ontwerp, in de gelegenheid wordt gesteld daarvan kennis te nemen en het in alle onderdeelen en bijzonderheden te bestudeeren.

Onderwijsverordening

(Wijziging.)

In verband met het schrijven van Z. E. den Minister van Koloniën van 23 Augustus 1921, 10de atdeeling, N° 58—350a, dat den Raad is medegedeeld bij schrijven van 3 October 1921, N° 4707, heeft de Gouverneur gemeend de door zijn Ambtsvoorganger ingediende ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van 6 October 1906 (P. B. 1907 N° 5), regelende het onderwijs in de kolonie Curaçao te moeten terugnemen. Het is evenwel niet mogelijk de nieuwe onderwijsverordening, waarin het gewijzigde tweede lid van artikel 180 van het Regeeringsreglement is uitgewerkt spoedig in te dienen. Waar het uitkeeren van gelijke bezoldiging aan het personeel dér bijzondere scholen, die daarvoor in aanmerking komen, als aan de onderwijzers bij het openbaar londerwijs werkzaam, evenals in Nederland als in Suriname het eerst dient te worden toegepast en moet terugwerken tot 1 Januari 1920, is het evenwel noodig daartoe de vereischte wettelijke voorschriften tot stand te doen komen, te meer, daar de benoodigde gelden reeds op de definitieve begrootingen voor 1920 en 1921 zijn uitgetrokken.

Het is daarom, dat den Kol. Raad een nieuw ontwerp tot wijziging en aanvulling der onderwijsverordening 1907 wordt aangeboden, dat grootendeels ontleend is aan het teruggenomen ontwerp, doch slechts die artikelen bevat, welke in verband met het bovenstaande noodig zijn of uit anderen hoofde niet langer achterwege kunnen blijven.

Ter nadere inlichting moge het volgende dienen:

Artikel I Naar het voorbeeld van Nederland en Suriname wordt de titel „Inspecteur van het Onderwijs" beter geacht. De bevoegdheden van den „stadsgeneesheer" zijn overgegaan op den „Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst".

Artikel II. De praktijk is thans, dat op de scholen der Benedenwindsche eilanden het onderwijs in alle klassen in het Nederlandsch gegeven wordt, op die der Bovenwindsche eilanden in de laagste drie klassen in het Engelsch, in de hoogere in het Engelsch en het Nederlandsch.

De verdeeling van het onderwijs in lager en meer uitgebreid lager onderwijs is gehandhaafd, ook met het oog op de bestaande regeling der ondersteuning.

Artikel III. Een betere omschrijving van de moeilijkheid tot het geven van onderwijs in het Engelsch of Spaansch op scholen voor lager onderwijs wordt door de praktijk geboden. Ten eerste wordt daardoor voorkomen dat eenige scholen met vervolgklassen (7de en (of) 8ste leerjaar) tot de scholen voor M. U. L. O. zouden moeten worden gerekend, wat grooter uitgaven zou vorderen, ten tweede kunnen de bijzondere scholen op gelijke wijze een of beide talen onderwijzen of meerdere aangewezen vakken van het M. U. L. O. in hun leerplan opnemen, zonder zooals thans gehouden te zijn achttien uren te besteden aan de vakken genoemd onder *a—i*,

Artikelen IV en V. Bij K. B. van 7 Augustus 1916 (Staatsblad N° 373) werd de in Curaçao behaalde akte van bekwaamheid als onderwijzer 3de klas gelijkgesteld met de in Nederland of Nederlandsch—Indië behaalde akte als onderwijzer en de in Suriname verworven akte van bekwaamheid als onderwijzer van den derden rang. Genoemde akten moeten derhalve ook voor de toepassing der onderwijsverordening gelijke waarde hebben als de Curaçaosche akte derde klasse. Evenzoo kan *op grond van de exameneischen* de akte van bekwaamheid als onderwijzer van den vierden rang in Suriname verworven, gelijkgesteld worden met de Curaçaosche akte vierde klasse, wat zeer zeker ook het geval is met, de in Nederland behaalde akte als onderwijzeres bij het voorbereidend onderwijs.

Artikel VI. In tegenstelling met het teruggenomen ontwerp tot wijziging en aanvulling is hier de volledige tekst opgenomen van het gewijzigd artikel 43, waarin de voorwaarden zijn gesteld, waaraan de bijzondere scholen moeten voldoen om voor de uitkeering uit de koloniale kas in aanmerking te komen.

Hierbij is zooveel mogelijk rekening gehouden met de in Nederland reeds vóór de tot standkoming van de volledige gelijkstelling gestelde eischen. Het gemiddeld aantal lesuren is bepaald op twintig per week, terwijl de voorwaarde is gesteld, dat de bezoldiging, die voor de onderwijzers en kweekelingen wordt uitgekeerd, ook aan hen wordt uitbetaald en dat het onderwijzend personeel van een aanstelling moet zijn voorzien.

Artikel VIII. Dit artikel is bijna geheel gelijk aan het voorgestelde in de Derde Nota van Wijzigingen, waardoor in de verordening is vastgesteld, dat de uitkeering zal geschieden naar de bezoldigingen en toelagen der openbare onderwijzers en kweekelingen, zooals die bepaald zijn bij besluit van 16 Augustus 1918 (P. B. N°48), zooals gewijzigd bij besluit van 13 Augustus 1919 (P. B. N° 56) en bij besluit van 30 Juli 1919 (P. B. N° 52).

Artikel VIII. Dit artikel kwam als artikel XXXIV in het teruggenomen ontwerp voor. Het is noodig in artikel 47 nauwkeuriger te omschrijven, wat onder werkelijk schoolgaande kinderen wordt verstaan. Daar er nog geen gewijzigde voorschriften voor het aantal verplichte leerkrachten gegeven worden, is het nopdig ook hier den bestaanden toestand te handhaven.

Artikel 48 is nog alleen van toepassing op de Protestantsche school te Piedra Plat en behoeft daarom de voorgestelde wijziging. De onderwijzer aan die school verbonden is in het bezit van een bewijs van toelating, bedoeld in het vierde lid van artikel 58 der verordening, waarom de uitkeering op f 800.— gesteld wordt.

Artikel IX. Het schooltoezicht wenscht de Gouverneur nader te regelen in de nieuwe onderwijsverordening. Toch acht hij twee wijzigingen thans reeds noodzakelijk: 1° de Inspecteur van het Onderwijs treedt op als Voorzitter van de Schoolcommissie op Curaçao; 2° de Schoolcommissie wordt uitgebreid tot 9 leden en zulks op dezelfde gronden als zijn Ambtsvoorganger dat heeft voorgesteld in de Memorie van Antwoord (Zittingjaar 1921/1922 N° 12 Ntuk N° 1) nader heeft uiteengezet.

Artikel X Het is noodig aan de artikelen IV en V betreffende de bevoegdheden terugwerkende kracht te geven tot 1 September 1918, omdat het besluit van den 30n. Juli 1919 (P. B. N° 52), dat gedeeltelijk berust op de artikelen 30 en 31 der Onderwijsverordening 1907, tot dien datum terugwerkt.

Dat aan de artikelen VII en VIII terugwerkende kracht verleend wordt, staat in verband met het voorschrift van Z. E. den Minister van Koloniën, dat de gelijkstelling der bezoldigingen moet ingaan den 1sten Januari 1920.

Mocht deze wettelijke regeling niet vóór 1 Januari 1922 tot stand komen, dan dienen toch de bijzondere scholen van dien datum af aan de gestelde voorwaarden te voldoenten opzichte van de uitkeering over het dienstjaar 1922. Voor het dienstjaar 1920 en 1921 zullen de voorwaarden van artikel 43, zooals het ongewijzigd luidt gesteld worden om de aanspraken op de uitkeering te beoordeelen.

Quarantaineverordening.

Z. Exc. Gouverneur BRANTJES stelt voor een wijziging te brengen in der bestaande verordening, voor wat betreft het geneeskundige onderzoek den bemanning van stoomschepen. Dit

zal in het vervolg zooveel doenlijk (ter beoordeeling van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst) aan boord van die schepen zelf geschieden.

De voorgestelde aanvulling heeft ten doel aan de scheepvaartmaatschappijen, speciaal de hier gevestigden, zooveel mogelijk onnoodigen last te besparen, en meeningsverschillen die met betrekking tot het in het ontwerp bedoelde geneeskundig onderzoek tusschen den geneeskundigen havendienst en een scheepvaartonderneming of gezagvoerder zouden kunnen rijzen, te voorkomen.

Pensioenverordening.

Bij schrijven van 21 Mei 1921, Nr. 1753, heeft Gouverneur Helfrich den Raad medegedeeld, dat hij van den Minister van Koloniën een draadbericht had ontvangen, waar onder meer in voorkwam de mededeeling dat, kortingen op pensioenen niet mochten worden afgeschaft, doch dat hij geen voorstel tot wijziging van het ingediend ontwerp aan den Raad meende te moeten doen, daar hij zich in beginsel niet met de meening van den Minister van Koloniën kon vereenigen.

Sedert deze kennisgeving heeft de Raad zijne meening in deze aangelegenheid niet doen kennen aan het Bestuur, waardoor de behandeling van de verordening tot wijziging en aanvulling van de Pensioenverordening geen voortgang heeft gevonden. Ten allen overvloede is aan den Raad nog mededeeling gedaan van een telegram van den Minister van Koloniën, voorgelezen in de vergadering van 7 Juli j. l., waaruit den Raad kon blijken, dat ook in het Moederland de korting op pensioenen werd behouden.

Aangezien Gouverneur BRANTJES de zaak van te veel belang acht voor de ambtenaren, vooral voor de lager bezoldigden, heeft hij, in afwijking van het standpunt door zijn ambtsvoorganger ingenomen, gemeend tot het indienen van een nota van wijzigingen te moeten overgaan.

Het niet-aanbrengen van de door den Minister aangegeven wijzigingen zoude het goedkeuren van de verordening door de Kroon in gevaar kunnen brengen.

Zijne Excellentie mag met reden vertrouwen, dat de Raad thans eene spoedige afdoening van deze zaak zal willen bevorderen.

CORRESPONDENTIE.

Aruba, 8 December.

De Diana.

Hedenmorgen, 7.40 kwam de Hollandsche Diana uit Maracaibo hier aan. Vóór ze deze Baai binnenviel, viel er hier op 't eiland 'n flinke regen, die uit 't zuiden kwam en anderhalf uur duurde.

Zou deze de verwachte regen zijn, om den Arubiaanschen oogst te helpen redden?

Half tien lichtte de boot haar anker, en door een paar keeren achteruit en vooruit te stoomen kon de loods de boot buitengaats loodsen.

Als wij niet verkeerd zagen, leek 't ons dat het driemastschip „Ave Maria" den loods in den weg lag.

Met deze bootgelegenheid, laten we haar heeten de driemaandelijksche, vertrokken 21 passagiers en 'n kindje waaronder waren: de heeren Rechters drie eerwaarde Zusters, vijf eerw. Fraters, Dr. G. Hopkins, Mevrouw P. van Leeuwen en 'n kindje.

Aan alle passagiers goede reis!

Paardenbaai.

De verbetering, uitdieping en demping v.d. Paardenbaai zijn deze week stop gezet.

Stoombootgelegenheid.

Dat Aruba's Volk bereid is mede te werken om Aruba en Curaçao door stoombooten te zien verbonden, blijkt uit het goede gebruik door de Arubianen van de twee laatste stoombootgelegenheden gemaakt in de maand September en heden.

Wil nu 't Gouvernement ook 't aandoen dier booten alhier bevorderen door ze een soort tegemoetkoming te geven, laten we zeggen voor het meenemen van de Mail, dan zal de K. W. I. M. des te eerder bereid zijn, al is het één keer per maand, haar booten Aruba te laten aandoen.

Onze haven is heden veel beter dan vroeger. De booten kunnen er gemakkelijk in en uit.

Wat moet de K. W. I. M. doen, ingeval die Maatschappij haar booten hier wil laten komen?

1e Den Agent op Aruba tijdig berichten van een voorgenomen reis.

2e 'n Paar weken vooruit de aankomst van die boot op Aruba in de op dit eiland veel gelezen „Amigoe di Curaçao" en „La Cruz", bekend maken. Zoodoende krijgt een ieder hier het bericht bijtijds te weten, om zich voor de reis klaar te maken.

't Volk verkeert hier onder den indruk, dat alleen, wanneer de Heeren Rechters hier op Aruba zijn, een boot Aruba aandoet om die twee ambtenaren af te halen. Maar als er 20 á 30 particulieren zijn, zal de boot toch ook wel komen. Er zijn dikwerf liefhebbers genoeg.

INGEZONDEN.

Aruba, de 13n Dec. 1921.

Geachte Heer Redacteur

Volop hebben wij dezer dagen regen gekregen op Aruba en zelfs in dier mate, dat het aan overvloed begint te grenzen.

Had het Koloniaal Bestuur een definitief besluit genomen volgens Uw adhæsie aan mijn artikel in Uw nummer No. 1974 vragende om pindazaad aan arme planters te verstrekken, (het blad *La Cruz* had ook terzelfder tijd betreurd, dat er zoovele grondjes onbeplant bleven) dan zou het dit kwijnend eiland als resultaat van zijn ondersteuning met eenige duizenden aan oogstproduct hebben verrijkt.

De oogst staat allervoordeeligst en reeds durven de planters, die geplant hebben (sommigen zijn voornemens nu nog te gaan planten) zeggen: e anja aki nos magasina ta na cas mes."

Hier en daar hebben zij eenige kannen pinda's, naar de hoeveelheid verkregen zaad, geplant en van dit oogstje kunnen wij de verwachting koesteren van dit jaar als een zeldzaamheid nog „herebe" te zullen proeven.

Zijn Excellentie de Gouverneur had de zaak wel ter harte willen nemen, doch, naar ik verneem, ontving Zijne Excellentie afwijzend advies uit Aruba.

Uw blad echter heeft het gevoelen der bevolking den Landvoogd vertolkt.

Wij willen hopen, dat het Koloniaal Bestuur vooralsnog inwilligen zal het algemeen eerbiedig verzoek om plantzaad voor pinda.

Wat in Uw blad tot uiting kwam, Mijnheer de Redacteur, is de weerklank van de zienswijze en gevoelens der groote meerderheid der bevolking.

Heel terecht is Uwe bemerking: Ook de Koloniale Pers mag beschouwd worden het orgaan te zijn der Publieke Opinie.

Ook in de Pers komt het gevoelen der Kolonie, dat is der bevolking, tot uiting.

Dankend, hoogachtend.

Een opmerker van Aruba.

Aruba, Dec. 20, 1921.

Geachte Heer Redacteur.

Uwe vingerwijzing, om ook ons eilandje te betrekken bij de noodzakelijk geachte bezuiniging die voorgesteld wordt, in de administratieve uitgaven dezer Kolonie toe te passen, heb ik met instemming gelezen, uit Uw overzicht op de bestuurlijke verrichtingen dezer eilanden en mogelijke kansen tot reductie van personeel.

Redelijk is het zeker, dat Aruba ook naar verhouding in de bezuiniging bij draagt, des te meer, wanneer het dit ziender oogen in menig opzicht ook best kan.

Inkrimping van het administratief personeel acht ik mogelijk, doch moet mij onthouden tegen de principe van ieder eerlijk man, en wel ter wille der plaatselijke sfeer, die soms de vertolking der Waarheid tot een gewaagd stuk maakt, van mijn zienswijze in het openbaar te uiten omtrent eene mogelijke vereenvoudiging der ambtelijke posten alhier, die het algemeen belang ten goede zal komen. Des ondanks kan ik mij toch niet bedwingen, omtrent een voornaam gezichtpunt uit uwe voorlichting in verband met ons, mijn gevoelen te verklaren. Uit de feiten zie ik duidelijk in, de gegrondheid van uw volgenswaardig systeem van bezuiniging nl. maak de ambtenaren meer productief, geef hun meer werk.

Het algemeen gezegde, waarvan U gewag maakt, dat de gezaghebbers op de eilanden het niet bijster druk hebben, is hier een merkbaar feit. Zoowel de gezaghebber als de ontvanger maken deels van den kantoortijd gebruik ten eigen bate; als een der bewijzen geldt, dat de douane om 3 uur *geregeld* in plaats van om 4 uur, den voorgeschreven tijd, dichtgaat.

Bij het uitdeelen en opmaken der mail staat de chef als een buitenstaander, eveneens ook bij andere onderdeelen van zijn departement.

Het is wel te veronderstellen, dat indien het douanepersoneel zoo veel vrij heeft, dat de gezaghebber afzonderlijk ook niet overbelast zal zijn. Vóór de reorganisatie, ingesteld in de administratie alhier door Gouverneur Helfrich, gebruikte de gezaghebber zelf den kantoortijd na twaalven voor zijn siesta.

De eliminatie van de betrekking van gezaghebber om dezelve te vereenigen met die van ommegaanden Rechter naar uw schets, kan ik echter de practische toepassing ervan niet voorzien.

In zeker opzicht geloof ik dadelijk wel vast, dat deze regeling tot heil zal strekken voor het harmonisch belang van Volk en Bestuur, d.i. wanneer wij daardoor hier geen vasten gezaghebber meer zullen hebben.

Ten aanzien van de persoonlijke politiek der burgerij veroorzaakt het nestelen van den gezaghebber alhier stremming in de handhaving van een zuiver [illegible]partijdig bestuur.

Ook [illegible] zaat gebied wensch
ik mij [illegible] er te voeren, en wil
alleen [illegible] et de bewering, dat
de k[illegible] d zal zijn met den
Recht[illegible] ber, om den gezag-
hebb[illegible] loeden en zich op
pers[illegible] chtingen tot eenzijdig
bela[illegible] en.

T[illegible] ordeel van in den bij
be[illegible] elend rechter een ge-
zaghe[illegible] ullen hebben, die telkens
als een nieuwe beschouwd zal worden, en die door geen persoonlijken band van welken aard ook, niet uitsluitend aan zekere burgers gehecht zal zijn, weegt alweer het nadeel dat wij dan te handelen zullen hebben, bij afwezigheid van den gezaghebber, met den ontvanger, die meerendeels een jong mensch is, met weinig wettelijke bedrevenheid, zelfstandigheid en praktijk des levens.

Indien dergelijke regeling wel op de Bovenwindsche vlotten kan, moet men daartegenover in beschouwing nemen, dat ons economisch peil hooger staat, dat onze handelsbedrijven vrij omvangrijk zijn en tevens het burgercijfer veel hooger is.

Een meer actief ingrijpen van den Raad van Politie in onze bestuurlijke instelling is eerst dan gewenscht, wanneer de Raad een uitgebreider vorm verkrijgt, hetgeen zeker den algemeenen wensch der bevolking uitmaakt.

Niet alleen ben ik het dus, tot conclusie, volkomen met u eens, Mijnheer de Redacteur, dat Aruba naar rato dient mee te doen bij de ontworpen bezuiniging, maar wensch u tevens gegevens te verstrekken om te bewijzen, dat het ook in zijn plicht tot belasting opbrengen alsnog te kort schiet.

Het huidige vischbedrijf bijvoorbeeld, een vitale levensbron op dit eiland, m. i. heden de voornaamste en de betrouwbaarste, die zich geleidelijk verrijkt heeft tot een visschersvloot van 8 barken, ± 60 booten en canoas, met een beroepspersoneel van ± 400 menschen en een maandelijksché opbrengst van ± twintig duizend stuks visch bij gewoon weer, terwijl in den gunstigen vischtijd best deze hoeveelheid opgevoerd kan worden tot over de dertigduizend, is onbelast.

Onder de visschers zijn er verscheidenen, die een inkomen hebben van boven de f 2000's jaars, eigenaren van 2 booten en met eigen woonhuizen en verhuurhuizen.

Zoówel die belastbare inkomens als de visschersbooten zijn niet in de belasting aangeslagen, alleen de barken betalen een nietigheid van fl. 1. (een zegel van een gulden) voor een visscherspas, die eerst om het kwartaal verstrijkt.

Hier ook dus van toepassing Uw systeem van bezuiniging, waardoor tweeërlei bereikt zal worden, nl. direct en indirecte belasting. Maak deze bron nog meer productief; waartoe dit trouw bedrijf dat nooit onderbreking gekend heeft en een onuitputtelijke exploitatie uitmaakt, zich presteert, doch dat door het Bestuur op aanmerkelijke wijze genegeerd wordt.

Wat zou U, mijnheer de Redacteur, die visscherijscholen in Holland kent, zeggen van een vischstrand, waar de verdeeling der vangsten geschiedt (die daarop in de keukens van rijken en armen dagelijks toebereid wordt) bestrooid met menschendrek en het open strand maakt tot een walgelijke buurt, waar alleen de slordige visschers het kunnen uithouden?

Het opruimen van eene rij cactus, langs dit strand (gelegen binnen de stadsgrenzen) en een aanhoudend wakend oog der Politie zou spoedig een einde maken aan deze brutaliteit. De Politie weet hier geen raad met den tijd.

In Uw volgend nummer wensch ik U in te lichten omtrent onzen hevig critieken toesland ten opzichte van een uitvoerartikel n.l. de Aloe en alweer Uwe gewillige stem verzoeken om bij het Hoofdbestuur erop aan te dringen tot onvermijdelijk ingrijpen, wil het zich niet later in een compromis gewikkeld zien van de gevolgen eener financieele crisis op dit eiland te moeten assumeeren.

Een verzoek om ondersteuning in deze richting, gericht aan het Hoofd Bestuur, werd eenmaal reeds afgewezen, doch aangezien het geld financieele bezwaren, zullen wij deze keer niet bepaaldelijk geldelijken steun aanvragen, doch wenschen in elk geval den invloed van het Bestuur aangewend te zien voor de plaatsing van het product op de onderscheidene markten.

In de V. S. A. schijnt de Aloë een artikel geworden van overreproductie, maar dit is de aloë toch zeker niet voor het algemeen verbruik. Het artikel ware dus elders te plaatsen.

Grondig onvertuigd van Uwe bereidwilligheid tot het verheffen van Uwe stem ten bate van dit eiland, zullen we tegemoet blijven zien, na kennisname van onze benarde positie, eene voorlichting van Uwentwege op welke wijze U redding mogelijk beschouwt.

Op de goede gezindheid van onzen nieuwen Gouverneur Mr. Brantjes vertrouwen wij innerlijk.

Dankend, hoogachtend.

Een opmerker van Aruba.

Curacao, 19 December 1921.

Den heer Redacteur
van de "Amigoe di Curaçao"
Alhier.

M. de Redacteur,

Ik geloof, dat ik de gevoelens van ieder weldenkend mensch vertolk; wanneer ik mij veroorloof een afkeurend oordeel uit te spreken over de houding van een groot deel van het publiek, dat aanwezig was bij den voetbalmatch ll. Zondagnamiddag op Mundo Nobo gehouden.

Is het te verwonderen, dat degenen, die een dergelijk gedrag bijwonen, in de meening komen, dat de beschaving van onze bevolking het nog niet verder heeft gebracht dan tot een zich verheugen in eens anders tegenspoed?

Hoe druischt deze opvatting geheel tegen alle sportief gevoelen in!

Doch wat ik nog het meeste betreur is, dat eenige leidende figuren in onze sportwereld daarin voorgingen. Is het dan ook al geen kieschheid en ridderlijkheid meer?

Een woord van lof en oprechte waardeering aan hen, die niettegenstaande depreciatie en onwelwillende bejegening, zich kranig hielden tot aan het einde en hun tegenpartij ruiterlijk den lof toebrachten, die hun toekwam.

Waar door dit schrijven een poging wordt gedaan tot het bevorderen van een aangename stemming onder de deelnemers der wedstryden, zult U mij door de opname hiervan in Uw blad ter zeerste verplichten.

Hoogachtend,
Jac. F. Haaijen.
Voorz. C. V. B.

VOETBALSPORT.

Sparta — Juliana 1—0.

Zondag j. l. had de reeds aangekondigde wedstrijd plaats tusschen bovengenoemde vereenigingen.

Precies 4,15 fluit de Heer Reitsma beginnen, en zien we dat Sparta zijn elftal eenigsinds gewijzigd heeft, en wel Domacasee als achterspeler.

Juliana komt op met even drie invallers, en wel waarvan 2 der beste spelers.

Het spel ging vlug over en weer, we konden verscheidene mooie spelmomenten zien, na 10 minuten spelens, wist Boskaljon aan Sparta de leiding te bezorgen. Een welverdiend applaus mocht Sparta ontvangen. Toen een bang oogenblik voor Sparta, en wel daar de achterspeler Schotborg per ongeluk "hands" maakte en de scheidsrechter naar het gevaarlijke witte punt wees, zoodat een ieder verwachtte, dat de gelijkmaker zou komen. Diepe stilte heerschte er allom, maar wat een gejuich en hoera geroep, toen Karrebyn er zoo jammerlijk overheen schoot, er kwam schier geen einde aan den jubel. Zoo werd er nog wat over en weer gespeeld, totdat de scheidsrechter om 4.45 rust floot.

Om 5 uur weer begonnen werd er echter niet meer gedoelpunt, alleen zagen we de doelverdediger van Juliana aan het werk. Hendriks is beslist de beste van Curacao. Wat een prachtwerk leverde hij, met de toppen der vingers haalde hij de ballen eruit. Juliana had dan ook alleen voor het harde werken van Hendriks verdiend om minstens gelijk te spelen. Het einde kwam aldus met een overwinning van 1—0 voor Sparta. Hierbij mijne oprechte gelukwensch, want Sparta staat nu vast en stevig bovenaan.

Over de spelers van Sparta niets dan lof, vooral Domacasse is zoowel als voorwaarts als achterspeler een echte fijne speler. De andere spelers voldeden zonder uitzondering goed. Over de spelers van Juliana? Wel Hendriks is reeds genoemd, nu Knaapen, een zeer stoere, mooie vaste speler, die volstrekt niet *woest* is, zooals men wel eens wil beweren, neen! hij staat stevig op zijn voetjes, en is zeker van z'n ballen. De andere spelers? Enkele waren goed, maar er waren erbij die volstrekt niet in het eerste elftal van Juliana thuis behoorden.

De Scheidsrechter was m. i. onpartijdig, maar heeft het gebrek veel te veel te fluiten en te weinig mede te loopen, zoodat hij wel dingen zag die werkelijk geene overtreding waren en niet floot voor overtredingen die plaats hadden, maar scheidsrechter zijn is een ondankbaar en een tevens een zeer moeilijk en een zeer vermoeiend baantje, daarom aan den Heer R. onzen dank.

Maar nu het publiek?????

Ik dacht altijd, dat het schreeuwen en uitjouwen van de soldaten in het algemeen bij een wedstrijd, geschiedde door het minder opgevoede publiek, maar Zondag is me juist opgevallen, dat het meerendeels geschiedde door menschen van de beste standen hier op Curaçao, door menschen die in een der beste buurten alhier woonachtig zijn, door menschen die dus eene goede opvoeding hebben genoten, zooals men toch wel veronderstellen mag, zij die zelfs aan sport doen, maar dan Zondag toch lieten blijken, dat zij al heel weinig de sport op een goede manier beoefenen. Heeren die zulks doen behooren niet in de loge te zitten, maar op het Schellingkje; daar zit het meest publiek dat??ja laat me maar stil zijn, en Heeren?? zoo hebt gij je gedragen. Komt ge weer eens naar een wedstrijd zien, brengt dan eene goede dosis welopgevoedheid mede, en gedenk Heeren, dat ge de Soldaten, die toch aan het publiek hier altijd veel genot verschaffen, altijd gereed zijn om een ieder te helpen bij branden enz, eerder aan zoudt moeten moedigen, en tevens ook hunne tegenparty, dan op zoo'n sarrende wijze als Zondag j. l.

Neen! hulde aan de Leden van L Etrangers, die voor ieder mooi sp van Sparta zoowel als van Juliana, hu applaus niet onthielden. Neemt daar ee voorbeeld aan, Heeren!

Een toeschouwer.

Uit het Vaticaan.

Het geheime Consistorie.

Het reeds aangekondigde geheime Consistorie heeft plaats gehad Maandag 14 Nov.

Z. H. de Paus hield, volgens de Msb. een rede, waarin hij wees op de staten, welke na den oorlog zijn gevormd en op de gebiedsuitbreiding der reeds bestaande landen.

Deze staten, zoó ging de H. Vader dan voort, hebben geen recht, om voor zich zelf die privileges op te eischen, welke de H. Stoel krachtens concordaten en bijzondere overeenkomsten aan andere staten had geschonken.

Verschillende staten, vervolgde Z.H. hebben zoodanige politieke wijzigingen ondergaan, dat zij ook niet meer kunnen beschouwd worden als de zelfde moreele persoonlijkheden, waarmede de Apostolische Stoel vroeger verdragen had afgesloten. Pacta en conventies, tusschen de H. Stoel en deze staten reeds gesloten, hebben momenteel geen waarde meer.

Indien de hoofden van genoemde republieken en staten echter met de Kerk nieuwe verdragen, meer in overeenstemming met de gewijzigde politieke omstandigheden wenschen te sluiten, zullen zij wel weten, dat de H. Stoel altijd bereid is met hen verdragen af te sluiten, zooals reeds met eenige volken is geschied.

Evenwel moeten wij er met nadruk op wijzen, dat wij nooit onze instemming kunnen betuigen met zoodanige concordaten, waarin elementen zouden kunnen binnendringen, welke met de vrijheid en waardigheid van de Kerk in strijd zijn, omdat het in het belang van de welvaart der wereld en van de beschaving is, dat deze vrijheid en waardigheid immer blijven gewaarborgd.

Niemand zal willen ontkennen, vervolgde de H. Vader dan, dat de eendracht tusschen de burgerlijke en godsdienstige maatschappij bijdraagt tot de rust en de openbare orde, welke de grondslag zijn van alle andere goede-

ren. De volken verlangen inderdaad naar den binnen- en buitenlandschen vrede, maar met groote bezorgdheid en droefheid zien wij dat het plechtig afgesloten vredesverdrag niet werd bekrachtigd door den vrede der zielen, —dat bijna alle volken, bijzonder de Europeesche, nog in zulke ernstige conflicten elkander bloedig bekampen, dat men iederen dag meer gevoelt, dat een ingrijpen van den barmhartigen God noodzakelijk is.

De Paus herinnerde dan aan de viering van 't eeuwfeest van de Franciscaansche Derde Orde, aan den dood van den H. Dominicus en Dante, welke plechtigheden, zoo zeide de H. Vader, in de menigte den geest van geloof en de christelijke broederschap hebben opgewekt.

Men moet God bidden, vervolgde hij, maar ook zijn toevlucht nemen tot die middelen, welke door het verstand en de ondervinding worden voorgesteld.

Met vreugde zag Z.H. daarom, dat de vertegenwoordigers van verscheidene volken te Washington waren bijeengekomen om over een beperking der bewapening tot overeenstemming te komen. Niet alleen hoopte de Paus vurig een succes dér conferentie, maar hij noodigde ook allen uit God te bidden, dat Hij de vertegenwoordigers met Zijn raad zou verlichten om de gevaren van nieuwe oorlogen steeds meer terug te dringen.

Berichten uit de Kolonie.

Pastoor Dahlhaus.

De zilveren Jubilaar had zich Vrijdag reeds terug getrokken naar Scherpenheuvel om zijn feest in alle stilte te vieren. De Parochie der H. Familie heeft echter feest gevierd, alsof de Jubilaris er persoonlijk bij tegenwoordig was. De feestcommissie had alles zoo goed geregeld, dat de kerk zich niet mooier had kunnen sieren en niet plechtiger feest kunnen vieren als Pastoor DAHLHAUS daar zelf nog Pastoor zou zijn geweest.

Om 5 uur des morgens droeg Pastoor SARIS een plechtige H. Mis van dankbaarheid op, daarbij geassisteerd door de Eerw. Paters BÜHRS en TOLENAAR. Na het evangelie sprak Pastoor SARIS eenige gevoelvolle woorden over de verhevenheid van het Priesterambt en liet schitterend uitkomen hoe Pastoor DAHLHAUS steeds alles voor allen was geweest en de Parochie in weinig tijds volkomen geïnstalleerd had. Een overgroote menigte woonde de H. Mis bij en vereenigde zich aan de Communiebank.

Na de Mis werd aan alle aanwezigen door de Dames en Heeren der Feest commissie een aandenken uitgereikt met het portret van den Jubilaar.

Dat heeft de Parochie van de H. Familie ten volle verdiend, zeer gul heeft het bijgedragen en de Feestcommissie in staat gesteld een prachtig geschenk, een groote klok voor den tweeden toren der kerk, aan te bieden.

Bij thuiskomst uit zijn afzondering vond de feesteling ook nog op zijn kamer een mooien zilveren beker met inschrift en een zwaar met goud belegden deksel. Verschillende andere geschenken werden hem door de Paters, Fraters, Zusters en eenige Particulieren aangeboden.

Zoo is het feest voor Pastoor DAHLHAUS toch nog een dag geweest van openlijke erkenning zijner verdiensten, een dag van algemeene huldiging en van groote voldoening.

Moge zijn gezondheid spoedig weer op krachten komen; dat zou het mooiste gevolg zijn van de vele gebeden voor hem gestort.

Regen.

De regen blijft, God zij dank, maar aanhouden. Het is een nooit gekende weelde van water. Curaçao is van aanschijn veranderd en belooft een mooien algemeenen oogst.

Jammer, zeer jammer, dat er betrekkelijk zoo weinig geplant is.

Vooral voor uitvoerartikelen.

Alszoodanig kennen we behalve oranjeschillen, dividivi, en aloë alleen nog de Pinda, het olienootje.

De Pinda wordt in Nederland veel meer verwerkt dan vroeger.

We lezen advertenties van pindakoekjes en pinda-olie, maar nu ook van pinda-boter, en kaas waar we vroeger nooit van gehoord hebben. We zouden dus zeggen, dat er meer navraag van Pinda is dan vroeger. En dan zal de prijs wel hooger zijn.

De groote vraag is echter! Is het nu niet te laat om pinda te planten?

Algemeen houdt men, dat October de eigenlijke plantmaand is, desnoods gaat het in November ook nog.

Maar niet later.

We hebben verschillende planters gesproken en als we dan vroegen of het vaststellen van October voor plantmaand van pinda geen verband hield met den gewonen regenval, gaven ze ons dit volkomen toe.

Maar dit jaar is de regenval meer dan buitengewoon.

De grond is geheel en al doordrenkt van water.

Zou de pinda nu ook nog niet gedijen willen?

En algemeen werd ons verzekerd van ja.

Daarom zouden we willen voorstellen: plant pinda. 't Kan nog best, nu het zooveel regent.

Maar, hoe aan zaad te komen?

Wie weet daar wat op?

De Feestdagen.

De klappertjes beloven heel wat lawaai dit jaar. De winkels hangen vol, en de jeugd is zich aan 't oefenen. Enfin! Zonde van 't weggegooid geld.

Maar, overigens een onschuldige pret.

Als de drinkgewoonte nu maar wat beteugeld wordt, en de danspartijen achterwege blijven, hebben we het klappergeknal er graag voor over.

Mevr. Helfrich-Middelaer.

Met de Stuyvesant zal op het einde van de volgende week het lijk van Mevrouw HELFRICH-MIDDELAER naar Nederland vervoerd worden op verzoek van den oud Gouverneur O. L. HELFRICH.

Een eerbiedigen groet brengen wij aan het stoffelijk overschot van de algemeen hoog geachte Dame en bieden den Heer HELFRICH opnieuw onze verzekering van innige deelneming in zijn smartelijk verlies.

Vereenigingsleven in Suriname.

Het tweede jaarverslag van den Politiebond is uitgebracht en gelijk werd opgemerkt is dit een feit van beteekenis. Een vereeniging, die hier bij het 2e jaarverslag nog met vuur werkt, behoort tot de zeldzaamheden.

De Voorzitter, de Heer Henssen, opende met een welkomstgroet aan de genoodigden en de leden en memoreerde met vreugde het feit, dat thans het tweede jaarverslag kon worden uitgebracht.

In het openingswoord was veel, waar tegenover wij sympatiek staan. Zoo b.v. dat erop gewezen werd, dat bij de omschrijving van het doel van den bond als: „opheffing van den politiestand" er niet alleen aan materieele opheffing dient te worden gedacht. "Ook de *moreele* opheffing van onzen stand (is) een belangrijke factor."

„In de eerste plaats moet gij zorgen Uw plicht te blijven doen tegenover de Overheid en het publiek en in de tweede plaats tegenover de organisatie.

Indien gij deze plichten naleeft, dan kunt gij ook ten volle Uwe rechten opeischen.

„In de eerste plaats echter plicht en daarna recht!"

Het deed ons goed, dit van deze plaats te hooren, want de mensch is gauw geneigd, het voordurend over recht! recht!! en nogeens recht te hebben en als hij dan eens ooit over plicht spreekt, komt die achterna gezeuld.

Bij het begin van het verslagjaar telde de Bond 231 leden, afgeschreven werden er 23, ingeschreven 31, zoodat het ledental nu bedraagt 220 leden.

Het aantal donateurs bedroeg 10 bedankt hebben er twee, ingeschreven zijn er acht, zoodat er nu in totaal 17 zijn. Het aantal abonné's op het bondsblad bedraagt 83, terwijl het aan de leden en binnen- en buitenlandsche persorganen wordt opgezonden.

De inkomsten bedroegen f. 4146.55.
De uitgaven f 3165.00.

Zoodat er nog in kas is f 981.50. Hiervan is op de Postspaarbank gestort f. 945. Daar hier al f. 730 berustte heeft de bond er in totaal f. 1675 gehad. Hiervan werd om verschillende redenen gelicht, zoodat er nu nog staat f. 1083.73.

De bond heeft in haar tweejarig bestaan niet stil gezeten en de leden hebben door zijn werken al heel wat bereikt. Wij hopen dat de Bond moge groeien en bloeien en steeds op gezonde wijze de verhouding van recht en plicht zal begrijpen en nuttig werk doen in het belang der leden en van den dienst.

De Voorzitter zeide het al terecht, dat het vertrouwen en de sympathie der Overheid noodig zijn. Deze zullen steeds gewonnen worden, wanneer de leden hun plicht begrijpen en doen. Dit is immer noodig, wil men zijn rechten geëerbiedigd zien en ervoor willen opkomen. *De Sur.*

Cuba.

't Gaat op Cuba nog niet zooals 't zijn moet. Een optocht van 30.000 man protesteerde te Havana tegen de prijzen door het Amerikaansch tarief voor suiker en tabak vastgesteld.

Men verklaarde degelijk tarief als den ondergang voor Cuba.

President Zayas zal een nieuw handelsverdrag met de V. S. moeten aangaan.

Over geheel het eiland hadden protesteerende meetings plaats.

Grl. Gomez.

Uit de Venezolaansche Bladen blijkt dat Grl. J. V. GOMEZ weer geheel hersteld is. Zijne Excellentie ontvangt te Puerto Cabello voortdurend bezoek, niet slechts van vooraanstaande Venezolanen, maar ook van vreemdelingen, Amerikanen, Duitschers en Franschen.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen een paar monsters bier van den Heer F. G. MENSING vertegenwoordiger der American Export & Import Co., Prinsengracht, Amsterdam.

Van de firma MADURO JR. & Co een paar monsters sigaren van de N. V. Sigarenfabriek „La Bolsa", Kampen, Holland.

Onze Uitvoer.

Het leeuwenaandeel van onzen grooten uitvoer is natuurlijk voor de Cur. Petroleum Maatschappij, voor de Kolenstations en Sta. Barbara. Maar de andere uitvoerproducten mogen er toch ook zijn.

We hebben nu al uitgevoerd aan

Phosphaat		
1e	kwartaal voor	f. 517.550
2e	„ „	„ 311.910
3e	„ „	„ 343.205
Ruwe Olie		
1e	kwartaal voor	f. 1.909.362
2e	„ „	„ 217.546
3e	„ „	„ 2.075.717
Benzine		
Alleen 3e kwartaal voor		f. 1.202.581.
Gasoline		
1e	kwartaal voor	f. 82.063
2e	„ „	„ 390.100
3e	„ „	„ 554.407
Petroleum.		
1e	kwartaal voor	f. 8.084
2e	„ „	„ 43.481
3e	„ „	„ 515.172
Steenkolen		
1e	kwartaal voor	f. 447.959
2e	„ „	„ 214.753
3e	„ „	„ 374.152
Oranjeschillen.		
1e	kwartaal voor	f. 7.972
2e	„ „	„ 2.730
3e	„ „	„ 8,742
Dividivi.		
1e	kwartaal	f. 2,744
2e	„	„ 5.356
3e	„	„ 8.360
Geitevellen.		
1e	kwartaal	f. 2.512
2e	„	„ 9.235
3e	„	„ 5.389
Mest.		
1e	kwartaal	f. 3.430
2e	„	„ 14.430
3e	„	„ 0
Hoeden		
1e	kwartaal voor	f. 99.163
2e	„ „	„ 124.446
3e	„ „	„ 144.182
Aloë		
1e	kwartaal voor	f. 55.262
2e	„ „	„ 15.818
3e	„ „	„ 32.234
Zout		
1e	kwartaal voor	f. 41.150
2e	„ „	„ 20.900
3e	„ „	„ 32.775.

POSTERIJEN. Pedro Faneyte, Jose Rojas. W. G. Harris, Jorge Montero, Juan Ras, Johan Veerman, Catharina De Windt, Isabel Oliano, Jesus Gonzalez, Ernesto Divas, Pacho Arranza, Rozalinda Felida, Eduardo Picon Lares, Maria Medina, Alcira Henriquez, G. Kruijs de Bruyne.

BUITENLAND.

De Ontwapeningsconferentie te Washington.

President Harding had wel gelijk toen hij zijn openingsrede voor de Ontwapeningsconferentie begon met de mededeeling dat men de belangrijkheid van deze Conferentie moeilijk kon overschatten.

Inderdaad, de beraadslaging die te Washington dezer dagen gehouden wordt, is van een buitengewone beteekenis voor heel de wereld.

En in spannende afwachting is het oog van heel de wereld in deze dagen gericht naar Washington, angstig spiedend of er geen lichtstraal schiet uit de luistervolle conferentie-zalen, vertrouwvol wachtend op verlichting van lasten die door de samensprekingen tusschen de groote mogendheden misschien zal gebracht worden

Er was voor de Washingtonsche conferentie heel weinig belangstelling onder de volkeren vóór deze gebeurtenis.

Onze tijd schijnt te diep weg te zinken in materieele beslommeringen om zich omhoog te kunnen heffen tot de ideale beginselen welke aan een ontwapeningsconferentie ten grondslag liggen.

In Amerika zelf was eenige belangstelling te bespeuren, in Engeland vaardigde Kardinaal Bourne een plechtig rondschrijven uit, waarin Zijn Eminentie de geloovigen aanspoorde te bidden, opdat de conferentie slagen zou

En in ons land?... De Vrijheidsbond zond een telegram naar Washington voor het welslagen der besprekingen. Dat was alles.

Zóó was de gezindheid vóór de Conferentie.

Maar pas heeft president Harding zijn openingswoord gesproken en heeft Hughes zijn practische voorstellen gedaan of eensklaps ontwaakt de belangstelling.

Eenklaps ziet men in, dat wat daar gaande is aan de overzijde van den Oceaan van wereldhervormde beteekenis kan worden.

Daar klinkt een toon van onderling begrijpen, van toenadering, van offervaardigheid uit Washington, welke het beste doet verhopen.

Luister maar eens naar de volgende zinsneden uit president Harding's rede:

Uit de beroering van den wereldoorlog zijn ontstaan nieuwe kameraadschap, nieuwe overtuigingen, nieuwe aspiraties. Het is onze taak om hiervan het meeste profijt te trekken.

De wereld is overbelast met schulden en wenscht dat haar lasten verlicht worden.

De menscheid, die geschokt is door de droevige vernieling, wil de oorzaken van deze vernieling tot een minimum terugbrengen.

Bij het aanschouwen van de mateloze oorlogkosten en den voortdurenden last der bewapening wenschen alle verstandige volken een werkelijke beperking der bewapeningen en verlangen zij, dat de oorlog buiten de wet wordt verklaard.

In hun meest kalm nadenken verlangen de honderden millioenen der wereld, die in vrede betalen en in den oorlog sterven, dat staatslieden de uitgaven voor vernietiging omzetten in middelen voor opbouw, die gericht zijn op een beteren staat voor hen, die later zullen volgen.

De wereld kan zichzelf niet weer in het juiste spoor brengen en haar overmaat van lasten afwerpen zonder de hulp van de leiders der menschheid.

De oorlog is voortdurend wreeder en meer vernielend geworden van het eerste conflict af tot op dezen huidigen dag en het tegenovergestelde van orde zou meer en meer onze veelgeprezen beschaving worden.

Wij, de Vereenigde Staten, koesteren geen vrees, wij streven niet naar minder goede doeleinden, wij overwegen geen verovering. Tevreden met hetgeen wij hebben zoeken wij niets, wat anderen toebehoort.

Wij wenschen alleen met u tot stand te brengen dat meer fijne en meer edele, wat geen natie alleen tot stand kan brengen, wij wenschen met u te zitten rond de tafel der internationale overeenstemming en van goeden wil Met oprechten geest verlangen wij u openhartig te ontmoeten, terwijl wij u tot samenwerking uitnoodigen en de onze aanbieden.

De wereld vraagt een zakelijk inzicht in de bestaande orde en het besef, dat geen genezing mogelijk is zonder offers, niet van een van ons maar van ons allen.

Tot zoover de woorden van den officieelen vader van de uitnoodiging ter conferentie.

We moeten toenadering zoeken, we moeten elkander in onderlinge welwillendheid naderen, we moeten bereid zijn offers te brengen voor het heil der wereld; dát was de korte zin zijner woorden.

En Hughes gaf, practisch als de Amerikaan altijd is, onmiddelijk den weg aan, die tot heil der wereld moest gevolgd worden.

Amerika heeft op het oogenblik ontworpen 10 pantserkruisers en 5 groote kruisers, en op stapel staan 15 andere groote schepen, d. w. z. 30 eenheden bij elkaar te zamen 845.740 ton groot. Hughes stelde voor onmiddelijk deze plannen te schrappen en den bouw dezer schepen te staken. Engeland zal moeten afzien van het in dienst stellen van 18 oorlogsschepen van samen 580.000 ton en Japan zou 17 schepen van samen 450.000 ton moeten schrappen. De drie landen zouden dan samen van 65 schepen met een inhoud van 1.878.043 ton afzien.

„Deze cijfers wekten aanvankelijk natuurlijk beroering", aldus de N. R. Ct.", maar weldra barstte de heele zaal in luid handgeklap los en onder een druk stemgegons kon men ternauwernood nog verstaan, dat Hughes bovendien voorstelde, in de eerstvolgende 10 jaar geen enkel nieuw schip te vervangen dan na 20 jaar dienst en het aantal hulpkruisers te beperken. Een donderend bravo barstte los, toen Hughes zijn plaats weer innam".

Zullen de voorstellen van Hughes worden aanvaard?

Het is bijna niet anders denkbaar of zij zullen, al is 't niet in zijn geheel dan toch voor een groot deel worden aangenomen.

En daarmee zal de eerte stap op den weg naar ontwapening gezet zijn.

Zeker, we zouden graag meer willen bereiken, we zouden zoo gaarne ook een regeling zien getroffen betreffende de afschaffing van den verplichten militairen krijgsdienst, waarop Z. Em. de Kardinaal weer eens in een telegram aan de „New-York world" den nadruk legt.

Maar we moeten rekening houden met de koude, nuchtere realiteit.

En we kunnen niet anders doen dan, ingevolge den oproep van kardinaal Bourne bidden, opdat de geest van onderling vertrouwen en waardeering, steunend op het christelijk beginsel der volkerensolidariteit, een geest, die bij den aanvang van de conferentie blijkbaar de diplomaten bezielde, ook ten grondslag moge strekken aan alle verdere besprekingen.

Als die geest heerschen blijft, dan zijn de beste resultaten van de Washingtonsche Conferentie te verwachten.

De New-York world

heeft, naar de Msb. meldt, de volgende telegrammen ontvangen van de kardinalen Gaspari en Gasquet, te Rome.

De kardinaal-staatssecretaris seinde: „Uw telegram; een beroep doende op onderlinge internationale ontwapiug en gericht aan de staatslieden van de geheele wereld, werd ontvangen. In antwoord moet ik eraan herinneren, dat de eerste voorstellen van dezen aard, namelijk de pauselijke oproep van 16 Augustus 1917, aan de hoofden der oorlogvoerende staten gezonden, het oog deed vestigen op de gelijktijdige vermindeing van bewaping en het vervangen daarvan door de principen van arbitage. De H. Stoel spoorde tevens aan tot een overeenkomst tusschen alle beschaafde naties omtrent de opheffing van gedwongen militairen dienst en de instelling van een internationaal hof van arbitrage' welke de sanctie zou hebben van isoleeren en boycot.

Met het feit voor oogen, dat de H. Stoel zulk een voorstel naar voren bracht en officieel aanbeval, kunt u zich denken, met welk een blijdschap hij de verwezenlijking daarvan zal tegemoet zien."

(w.g.) Gasparri.

Kardinaal, Gasquet, archivaris der kerk, seint:

„Na de verschrikkelijke en hartverscheurende ervaringen van den jongsten oorlog, en al het lijden hetwelk daarvan het directe gevolg is, en hetwelk nog steeds het leven en de ontwikkeling van elk land der wereld verlamt, moeten alle middelen, welke de herhaling van zulk een catastrofe kunnen voorkomen, welkom zijn bij elke natie.

De H. Vader gaf reede lang geleden aan, dat de ontwaping de garantie was.

En om die reden heeft de conferentie, die nu te Washington bijeenkomt, op invitatie van president Harding, mijne beste wenschen en gebeden voor haar algeheel succes".

(w. g,) Gasquet.

Onder de kardinalen die nog afzonderlijk hun wenschen zonden zijn de Kardinalen Vannutelli, Maffi, Prisco, Van Rossum, La Fontaine, Ciango, Sbarretti, Lega, Bisleti en Pompili.

* * *

Men deelt officieel mede, dat Balfour verklaren zal, dat Engeland in beginsel de Amerikaansche voorstellen tot beperking van de bewapening ter zee aanvaardt.

Naar verluidt, zal het antwoord, dat Engeland zal geven, en waarbij het de voorstellen op vlootgebied in principe aanvaardt, op zekere bepaalde wijzigingen zijn gegrond.

Naar verluidt zal Balfour, inplaats van een geheel stop zetten van den bouw van schepen gedurende tien jaren, voorstellen een beperkte jaarlijksche vervanging, met een vermindering van de werktuigen voor het bouwen. Anders zou het noodig zijn, die tien jaren lang ongebruikt te laten liggen, om ze na die periode weer te kunnen gebruiken.

Omtrent Japan

zegt dr. Henrich Mataja in zijn brochure "Die Aussenpolitische Lage" dat in dat land de oorlog een sterke ommekeer heeft teweeggebracht. Voor den oorlog was de industrie en de productie van Japan veel geringer. Oorlog bracht spoedig 'n ongehoorden munitiehonger der staten, de gewikkeld waren in den landoorlog, waarvan zich Japan wijselijk heeft vandaan gehouden. Daarentegen wierp het zich op de munitieindustrie, en daar Rusland, Frankrijk en Engeland iederen prijs betaalden, kon ook aan iederen arbeider, elk loon worden gegeven. Hierdoor voltrok zich met ongekende snelheid de industrialiseering van het land en Japan kan heden zijn industrieele behoefte in veel hoogere mate dekken dan voor den oorlog en is daardoor zoowel in de vredes- als de oorlogsindustrie van 't buitenland onafhankelijk geworden. In zijn Aziatische politiek legt Japan een meesterlijke kunde en voorzichtigheid aan den dag. Van Korea uit heeft 't zijn heerschappij over Oost-Siberië uitgebreid en met energie tracht het in het Chineesche rijk de draden in handen te krijgen, zonder echter verder te gaan dan zijn economische en administratieve kracht veroorlooft.

Zijn hoofdstrijd geldt den Stillen Oceaan, en in dien strijd treedt een antagonisme naar voren tusschen Japan en de Vereenigde Staten van Amerika.

De kwestie van den Stillen Oceaan zal op de Washingtonsche conferentie besproken en in het reine gebracht worden. Nemen de belanggebbenden, die conferentie ernstig op? Amerika rust zich koortsachtig uit en Japan zoekt zijn steunpunt in Mexico. Welke houding zal Engeland aannemen bij een Japansch-Amerikaansch conflict? Amerika is de rivale, maar ook de zwager, en wanneer de stem van het bloed, in de overweging der staatslieden moet zwijgen dan speelt het toch nog een rol in het gevoelsleven der volkeren. Bovendien moet men er rekening mede houden, dat de buitenlandsche politiek van Engeland niet meer te Londen alleen wordt gemaakt, zonder dat de dominions er een veel grooteren invloed op uitoefenen als voorheen en dat Canada zich tegen een Amerika-vijandige Australië zich tegen een Japan-onredelijke politiek van Engeland zullen verzetten.

Deze invloed kon wel eens de gedachte aan een Angelsaksische alliantie verwezenlijken, hetgeen een nieuwe phase zou beteekenen in de wereldontwikkeling op politiek gebied.

Henry Ford.

de man van de "Ford-auto's, heeft volgens het Hbld. aan de regeering der Vereenigde Staten aangeboden de „vloten der wereld tegen oud roestprijs te koopen", aldus meldt men uit Washington aan de "Daily Mail. Hij heeft in een interview de verzekering gegeven, dat hij in staat is deze transactie te kunnen financieren en verklaard, dat hij met acetyleenvlammen en electrische installaties de oorlogsschepen weer uit elkaar kan nemen en er landbouwwerktuigen en andere nuttige werktuigen van kan maken. „Ik ben", zeide hij, „bereid om elk oorlogsschip, dat de Vereenigde Staten en de andere mogendheden zouden afdanken, te koopen". Hij achtte het een misdaad, dat men alle Duitsche oorlogsschepen tot zinken had gebracht. Indien de diplomaten zaken willen doen, moesten zij Ford's aanbod aannemen. Hij zou dan medehelpen, het vraagstuk der werkloosheid op te lossen, dat ontstond tengevolge van het afdanken der schepen.

***

De correspondent van de "Times" meldt op grond van verscheidene verklaringen, afkomstig uit gezaghebbende Japansche kringen, dat Japan bereid is zich uit Sjangtoeng en Kiaochao terug te trekken, mits Groot Britannië hetzelfde doet ten aanzien van zijn concessie Wei-hai-wei, dat eveneens in de provincie Sjangtoeng ligt. Japan zou verder nòch annexatie van, nòch een protectoraat over Mansjoerije wenschen, doch de erkenning van het beginsel dat het daar speciale belangen heeft, gebaseerd op overwegingen van nabuurschap en van zijn spoorweg- en andere belangen. Wat betreft Siberië zou Japan den wensch koesteren het beginsel van vreedzame penetratie voor handels- en nijverheidsdoeleinden erkend te zien en bereid zijn, de Japansche troepen terug te trekken na de instellingen in de Russische republiek in het verre Oosten en in Siberië van een stabiele regeering, die in staat is aan de Japansche onderdanen bescherming te verleenen.

***

Naar men van bevoegde zijde mededeelt, doet Engeland al het mogelijke ter conferentie om China te helpen de hem toekomende plaats in de handelswereld in te nemen door middel van de politiek van de „open deur".

Uit gezaghebbende bron in den boezem van de Engelsche afvaardiging wordt medegedeeld, dat de Engelschen zich niet ernstig zullen verzetten tegen den afstand van Wei-hawei of eenig ander gebied in China, dat zij onder dergelijke voorwaarden bezitten.

***

Uit hooggeplaatste Amerikaansche kringen verluidt, dat de Amerikaansche afvaardiging de verhouding in sterkte van de vloten, zooals die in het Amerikaansche voorstel voor de beperking der vloten is bepaald, beschouwt als een onaantastbare principe. Een verandering daarin zou op de geheele onderhandelingen een noodlottigen invloed kunnen uitoefenen.

Eerste Receptie ten Gouvernementshuize.

De Gouverneur van Curaçao en Mevrouw Brantjes hebben de eer te berichten, dat zij den 4en Januari 1922 des namiddags om 8 uur ten Gouvernementshuize zullen recipieeren.

Hen, die deze receptie wenschen te bezoeken, wordt verzocht daarvan te voren te doen blijken, door zich te doen inschrijven, waartoe op 27, 28 en 29 December a. s. van 9—12 en van 2—3 ten bureele van den militairen adjudant gelegenheid bestaat.

De Adjudanten

J. H. C. van Eijk van Voorthuijsen.

3—2 I. H. Capriles.

St. Thomascollege.

Leerlingen voor het Nieuwe Schooljaar kunnen worden aangegeven, dagelijks tusschen 8—12 v. m.

Het hoofd der school

4—3 *fr. M. Hermenigild.*

Op verzoek van velen

zal het Kerstoratorium in het St. Thomascollege nog een keer uitgevoerd worden op 26 Dec. 8 u p. m.

Toegangsbiljetten a 50 cts.

te verkrijgen bij R. de Lannoy en Co.
Ellis en Dania
Coöp. Ver. en Nijverheid
H. v. d. Beld en Co.